

Benstreminsterium. Hvorledes vil da dette Thing i sin Tid være stillet ligeoverfor et hensynsløst Folkething og en Regjering, der, fordi den ikke kan faae gennemført særlige Love, saa benytter Finantsloven dertil? Dette Thing vil jo ikke en Gang kunne anklage et saadant Ministerium. Jeg beklager den Veie, vi ville komme ind paa; det fører til Uro, at det Parti, der har Magten, benytter Forfatningen saaledes, som man nu mener, at det er tjenligt til Formaalet, men ikke for at skaffe Landet ind i rolige Forhold.

Se, det er den politiske Side, men den finantsielle Side forekommer mig ogsaa meget truende. Det er jo en bekendt Sag, at Kassebeholdningen er svunden ned fra 62 Millioner til 30,600,000, og det paa en meget kort Tid, nemlig paa de 4, 5 provisoriske Aar, og der er brugt 34 Mill. netop til Forsvarsvæsenet, som ikke er bevilgede af Rigsdagen. Jeg mener reelt bevilgede, thi jeg veed meget vel, at formelt er for saa vidt Intet bevilget i den Tid, idet man ikke har opnaaet nogen Finantslov, men der er benyttet 34 Millioner, som det andet Thing har stemt imod, netop til Forsvarsvæsenet, ikke alene til Fæstningsværker, men ogsaa til andre Ting. Og det Finantslovsforslag, som er forelagt og ændret af Regjeringen, vil møde med en Underbalance af c. 8, 9 Mill. Denne Underbalance vil fortsættes, den vil tilsidst tage hele Kassebeholdningen, hvis det varer længe. Hvorfra faae vi da Pengene til at reise Kristiansborg Slot igjen, til en ny Rigsdagsbygning og til de mange Reformers, der foreligge? Jeg veed det ikke, men jeg minder blot derom, for at man dog ogsaa kan tage den Ting under Overveielse.

Men det værste i mine Dine er dog det, at denne Tilstand opriver Befolkningen. Vi faae det allerede i 1864, da Kampen stod paa, hvad det havde at bethyde, at der ikke var den Enighed, der skulde være; thi det var der visseelig ikke. Hvorledes vil der se ud, naar vi gaa ind i nye Katastrofer med et saa uenigt, saa splidagtigt Folk, hvoraf en stor Del tror, at Forfatningen bruges mod dens Aand og mod dens Bogstav? Der er Mange, der tro det. Jeg tror ikke, det er heldigt. Altsaa, hvad enten jeg ser paa Forslagets politiske eller finantsielle Betydning eller paa dets Betydning for dette Thing,

kan jeg ikke betragte dette som heldigt. Jeg tilhører ganske vist ikke den Retning, som Flertallet her i Salen tilhører, men det vil jeg dog forsikre de Herrer om, og det tvivler maaske Ingen om, at jeg ønsker, at dette Thing virkelig kunde være et konservativt og modererende Element og blive ved at være det, ogsaa naar de urolige Tider komme; men jeg frygter for, at disse Veie skulle føre til, at dette Thing ikke bliver den nødvendige Ballast, som det er ønskeligt, at et Overhus maa være. Altsaa jeg skal opfordre mine Meningsfæller til at stemme mod det Forslag til Beslutning, som her foreligger, idet jeg dog igjen betoner, at i og for sig gjør det hverken de kommende provisoriske Finantslove mere eller mindre lovlige, end de ere i Forveien.

Maaten: Naar jeg vil tillade mig at fremsette et Par Bemærkninger om det foreliggende Forslag til Beslutning, kan jeg ikke undlade først at kaste et Blik paa den politiske Situation, under hvilken vi nu befinde os, sammenlignet med Fortiden. Det kan jo ikke negtes, at en saadan Sammenligning viser, at vi i en sørgelig Grad befinde os i Tilbagegang. Da vi først, desværre, bleve bragte ud af de regelmæssige Tilstande, ind under de provisoriske Love, hvorunder vi nu befinde os, var Grunden dog den, at vi ikke kunde enes om Indholdet af Finantsloven, men der havde i alt Fald ikke vist sig nogen Umulighed for i alt Fald at naae til en Forhandling gennem alle Stadier, ja, endogaa i Fællesudvalg; og først da det Sidste var forsøgt, og da ikke der naaedes nogen Enighed, saa maatte Regjeringen desværre under sit Ansvar drage Omfæng for, at der dog kunde regjeres her i Landet, skøndt Thingene ikke kunde blive enige. Nu ere vi naaede saa vidt, at det ikke engang kan siges, at der er reelle Hindringer for at naae til Overensstemmelse, nei, vi kunne slet ikke engang naae til at forhandle om Overensstemmelse; vi ere naaede saa vidt, at vi overhovedet ikke kunne forhandle om Finantsloven imellem Rigsdagens Thing indbyrdes. Det er sørgeligt, at enhver Mulighed er udelukket, ethvert Haab er slukt, fordi det, som skulde være Forudsætningen for Enighed, nemlig at der finder Forhandling Sted, kunne vi slet ikke naae til,